

SUSITARIMAS**Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo**

EUROPOS BENDRIJA,

toliau – Bendrija,

ir

BOSNIJA IR HERCEGOVINA,

toliau – Šalys,

NORĖDAMOS – tai būtų pirmas konkretus žingsnis bevizio kelionių režimo link – palengvinti žmonių tarpusavio ryšius kaip svarbią sąlygą stabiliam ekonominių, humanitarinių, kultūrinių, mokslinių ir kitų ryšių plėtojimui, palengvinant vizų išdavimo tvarką Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad nuo 2005 m. liepos 21 d. ES piliečiams netaikomas vizos reikalavimas vykstant į Bosniją ir Hercegoviną ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui arba vykstant tranzitu per Bosnijos ir Hercegovinos teritoriją,

PRIPAŽINDAMOS, kad jei Bosnija ir Hercegovina vėl nustatytų vizos reikalavimą ES piliečiams, Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams pagal susitarimą taikomos tokios pačios lengvatos automatiškai abipusiškumo principu būtų taikomos ir ES piliečiams,

PRIPAŽINDAMOS, kad toks vizų režimo supaprastinimas neturėtų skatinti nelegalios migracijos, ir skirdamos ypatingą dėmesį saugumui ir readmisijai,

ATSIŽVELGDAMOS į Protokolą dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos ir Protokolą dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos teisės sistemą, pridėtus prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, ir patvirtindamos, kad šio susitarimo nuostatos netaikomos Jungtinei Karalystei ir Airijai,

ATSIŽVELGDAMOS į Protokolą dėl Danijos pozicijos, pridėtą prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, ir patvirtindamos, kad šio susitarimo nuostatos netaikomos Danijos Karalystei,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šiuo susitarimu siekiama supaprastinti vizų ne ilgesniam kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpiui išdavimo tvarką Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams.

2. Jei Bosnija ir Hercegovina vėl nustatytų vizos reikalavimą ES piliečiams ar tam tikroms ES piliečių kategorijoms, Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams pagal susitarimą taikomos tokios pačios lengvatos automatiškai abipusiškumo principu būtų taikomos ir atitinkamiems ES piliečiams.

2 straipsnis

Bendroji taisyklė

1. Šiuo susitarimu numatomas vizų išdavimo tvarkos supaprastinimas taikomas Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams tik tais atvejais, kai jie neatleidžiami nuo vizos reikalavimo pagal Bendrijos arba valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, šį susitarimą arba kitus tarptautinius susitarimus.

2. Šiame susitarime nenumatytiems klausimams, pvz., atsisakymui išduoti vizą, kelionės dokumentų pripažinimui, pragyvenimui pakankamų lėšų įrodymui ir draudimui įvažiuoti bei išsiuntimo priemonėms, bus taikoma Bosnijos ir Hercegovinos, valstybių narių nacionalinė teisė arba Bendrijos teisė.

3 straipsnis

Apibrėžimai

Šiame susitarime:

- a) valstybė narė – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė, išskyrus Danijos Karalystę, Airijos Respubliką ir Jungtinę Karalystę;
- b) Europos Sąjungos pilietis – valstybės narės pilietis, kaip apibrėžta a punkte;
- c) Bosnijos ir Hercegovinos pilietis – Bosnijos ir Hercegovinos pilietybę turintis asmuo;
- d) viza – valstybės narės išduotas leidimas arba priimtas sprendimas, reikalingas:
  - įvažiuoti numatytam buvimui į valstybę narę arba kelias valstybes nares, iš viso ne ilgiau kaip 90 dienų,
  - įvažiuoti siekiant vykti tranzitu per tos valstybės narės arba kelių valstybių narių teritoriją;
- e) legaliai gyvenantis asmuo – Bosnijos ir Hercegovinos pilietis, Bendrijos arba valstybių narių teisės aktų pagrindu turintis leidimą arba teisę valstybės narės teritorijoje būti ilgiau kaip 90 dienų.

4 straipsnis

Kelionės tikslą įrodantys dokumentai

1. Šių kategorijų Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams pakanka toliau išvardytų dokumentų vykimo į kitą šalį tikslui pagrįsti:

- a) oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų kvietimą Bosnijai ir Hercegovinai dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybinių organizacijų:
  - Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos laiško, patvirtinančio, kad pareiškėjas yra jos delegacijos narys, vykstantis į valstybių narių teritoriją dalyvauti pirmiau minėtuose renginiuose, kartu su oficialaus kvietimo kopija;
- b) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams:
  - raštiško priimančiojo juridinio asmens arba įmonės, tokio juridinio asmens arba įmonės biuro ar filialo, valstybės narės valstybės ar vietos valdžios institucijos arba

prekybos ir pramonės parodų, konferencijų ir simpoziumų, rengiamų valstybių narių teritorijoje, organizacinio komiteto kvietimo, patvirtinto Bosnijos ir Hercegovinos užsienio prekybos rūmų;

- c) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams, kurie vyksta mokymosi, seminarų, konferencijų tikslais, įskaitant mainų programas:
  - priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, patvirtinimo, kad asmuo yra pilietinės visuomenės organizacijos atstovas ir tokios organizacijos įsteigimo pažymėjimo iš atitinkamo registro, išduoto valstybės valdžios institucijos laikantis nacionalinės teisės nuostatų;
- d) vairuotojams, vykdančioms tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Bosnijoje ir Hercegovinoje registruotomis transporto priemonėmis:
  - raštiško Bosnijos ir Hercegovinos užsienio prekybos rūmų kvietimo, kuriame nurodomas kelionių tikslas, trukmė ir dažnumas;
- e) traukinių, refrižeratorių ir lokomotyvų brigados nariams tarptautiniuose traukiniuose, vykstančiuose į valstybių narių teritoriją:
  - raštiško kompetentingos Bosnijos ir Hercegovinos geležinkelių įmonės kvietimo, kuriame nurodomas kelionių tikslas, trukmė ir dažnumas;
- f) žurnalistams:
  - profesinės organizacijos išduoto pažymėjimo arba kito dokumento, patvirtinančio, kad atitinkamas asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas, ir jo (jos) darbdavio išduoto dokumento, kuriame nurodoma, kad kelionės tikslas – atlikti žurnalistinį darbą;
- g) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims:
  - priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo dalyvauti tokioje veikloje;
- h) mokiniams, studentams, aukštesnės studijų pakopos studentams ir lydintiesiems mokytojams, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas ir kitokią su mokyklomis susijusią veiklą:
  - raštiško priimančiojo universiteto, akademijos, instituto, koledžo arba mokyklos kvietimo arba studento pažymėjimo arba lankytinų kursų pažymėjimo;

- i) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems profesionaliems partneriams:
- priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo: valstybių narių kompetentingų institucijų, nacionalinių sporto federacijų arba nacionalinių olimpinių komitetų;
- j) susigiminiavusių miestų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams:
- šių miestų administracijų vadovų (merų) raštiško kvietimo;
- k) artimiems giminaičiams – sutuoktiniui, vaikams (įskaitant įvaikius), tėvams (įskaitant globėjus), seneliams ir anūkams, lankantiems Bosnijos ir Hercegovinos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje:
- priimančiojo asmens raštiško kvietimo;
- l) dėl medicininių priežasčių besilankantiems asmenims ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims:
- oficialaus medicinos įstaigos dokumento, patvirtinančio, kad būtina medicininė priežiūra šioje institucijoje, būtinas lydintysis asmuo ir pakankamų finansinių lėšų medicininiam gydymui apmokėti įrodymo;
- m) į laidotuves vykstantiems asmenims:
- oficialaus dokumento, patvirtinančio mirties faktą, taip pat dokumento, kuriame nurodytas pareiškėjo ir palaidoto asmens giminystės arba kitoks ryšys;
- n) tradicinių religinių bendruomenių Bosnijoje ir Hercegovinoje atstovams, lankantiems Bosnijos ir Hercegovinos išeivius valstybių narių teritorijoje:
- raštiško religinės bendruomenės Bosnijoje ir Hercegovinoje vadovo kvietimo, kuriame nurodomas kelionių tikslas, trukmė ir dažnumas;
- o) laisvųjų profesijų atstovams, dalyvaujantiems tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose, organizuojamuose valstybių narių teritorijoje:
- priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, patvirtinančio, kad atitinkamas asmuo dalyvauja renginyje;
- p) lankantiems kariškių arba civilių kapus:
- oficialaus dokumento, patvirtinančio palaidojimo faktą ir tai, kad kapas yra išlikęs, taip pat dokumento, kuriame nurodytas pareiškėjo ir palaidoto asmens giminystės arba kitoks ryšys;
- q) turizmo tikslais keliaujantiems asmenims:
- kelionių agentūros arba kelionių organizavimo paslaugų teikėjo, kurį, atsižvelgdamos į vietos konsulinį bendradarbiavimą, akreditavo valstybės narės, pažymėjimo arba kvito, patvirtinančio, kad buvo užsakyta organizuota kelionė.
2. Šio straipsnio 1 dalyje minimame raštiškame kvietime turi būti nurodyta tokia informacija:
- a) kviečiamojo asmens vardas ir pavardė, gimimo data, lytis, pilietybė, asmens tapatybės dokumento numeris, kelionės laikas ir tikslas, įvažiavimo į šalį skaičius ir, tam tikrais atvejais, kartu su kviečiamuoju asmeniu vykstančių sutuoktinio ir vaikų vardai ir pavardės;
- b) kviečiančiojo asmens vardas, pavardė ir adresas; arba
- c) kviečiančiojo juridinio asmens, įmonės ar organizacijos visas pavadinimas, adresas ir
- jeigu kvietimą išduoda organizacija – kvietimą pasirašančio asmens vardas, pavardė ir pareigos,
  - jeigu kviečiantysis asmuo yra valstybės narės teritorijoje registruotas juridinis asmuo, įmonė, biuras ar jų filialas, – registracijos numeris pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinės teisės aktus.
3. Visų šio straipsnio 1 dalyje išvardytų kategorijų piliečiams visų kategorijų vizos išduodamos supaprastinta tvarka, nereikalaujant jokio kito kelionės tikslo pagrindimo, kvietimo arba patvirtinimo, numatyto valstybių narių teisės aktuose.

5 straipsnis

Daugkartinių vizų išdavimas

1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartines ne ilgiau kaip penkerius metus galiojančias vizas šių kategorijų piliečiams:

a) Bosnijos ir Hercegovinos Teismo ir Bosnijos ir Hercegovinos Prokuratūros nariams, jeigu jie dėl savo pareigų vykdymo šiuo susitarimu nėra atleisti nuo vizos reikalavimo, išduodant vizą, kurios terminas neviršija tarnybinių įgaliojimų termino, jei šis yra trumpesnis nei 5 metai;

b) oficialių delegacijų nuolatiniams nariams, kurie pagal oficialų kvietimą Bosnijai ir Hercegovinai reguliariai dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijas;

c) artimiems giminaičiams – sutuoktiniui, vaikams (įskaitant įvaikius), tėvams (įskaitant globėjus), lankantiems Bosnijos ir Hercegovinos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje, išduodant vizą, kurios terminas neviršija leidimo teisėtai gyventi galiojimo trukmės.

2. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartines ne ilgiau kaip vienerius metus galiojančias visas šių kategorijų piliečiams su sąlyga, kad per praėjusius metus jie buvo gavę bent vieną vizą, pasinaudojo ja laikydamiesi lankomos valstybės teisės aktų, reglamentuojančių įvažiavimą ir buvimą jos teritorijoje, ir kad prašymas gauti daugkartinę vizą yra pagrįstas:

a) oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų kvietimą Bosnijai ir Hercegovinai reguliariai dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;

b) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;

c) vairuotojams, vykdančiams tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Bosnijoje ir Hercegovinoje registruotomis transporto priemonėmis;

d) traukinių, refrižeratorių ir lokomotyvų brigados nariams tarptautiniuose traukiniuose, vykstančiuose į valstybių narių teritoriją;

e) žurnalistams;

f) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;

g) studentams ir aukštesnės studijų pakopos studentams, kurie reguliariai vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas;

h) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems profesiniams partneriams;

i) susigiminiavusių miestų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams;

j) asmenims, kuriems dėl medicininių priežasčių būtina reguliariai lankytis, ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims;

k) tradicinių religinių bendruomenių Bosnijoje ir Hercegovinoje atstovams, lankantiems Bosnijos ir Hercegovinos išeivius valstybių narių teritorijoje, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;

l) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares mokymosi, seminarų, konferencijų tikslais, įskaitant mainų programas;

m) laisvųjų profesijų atstovams, dalyvaujantiems tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares.

3. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda daugkartines visas, kurios galioja nuo 2 iki 5 metų, šio straipsnio 2 dalyje išvardytų kategorijų asmenims su sąlyga, kad per praėjusius dvejus metus jie pasinaudojo vienerių metų trukmės daugkartine visa, laikydamiesi lankomos valstybės teisės aktų, reglamentuojančių įvažiavimą ir buvimą jos teritorijoje, ir kad prašymas gauti daugkartinę vizą vis dar yra pagrįstas.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse išvardytų asmenų visa buvimo valstybių narių teritorijoje trukmė negali viršyti 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.

6 straipsnis

Prašymo išduoti vizą nagrinėjimo mokestis

1. Mokestis už Bosnijos ir Hercegovinos piliečių prašymų išduoti vizą tvarkymą yra 35 EUR.

Ši suma gali būti peržiūrėta 14 straipsnio 4 dalyje numatyta tvarka.

Jei Bosnija ir Hercegovina vėl nustatytų vizos reikalavimą ES piliečiams, Bosnijos ir Hercegovinos imamas vizos mokestis turėtų būti ne didesnis nei 35 EUR arba nei suma, dėl kurios susitarta peržiūrėjus mokestį 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

2. Nuo prašymo išduoti vizą nagrinėjimo mokesčio atleidžiami šių kategorijų asmenys:

a) Bosnijos ir Hercegovinos piliečių, teisėtai gyvenančių valstybių narių teritorijoje, artimi giminaičiai – sutuoktinis, vaikai (įskaitant įvaikius), tėvai (įskaitant globėjus), seneliai ir anūkai;

b) oficialių delegacijų nariai, kurie pagal oficialų kvietimą Bosnijai ir Hercegovinai dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;

c) Bosnijos ir Hercegovinos Teismo ir Bosnijos ir Hercegovinos Prokuratūros nariai, jeigu jie šiuo susitarimu nėra atleisti nuo vizos reikalavimo;

d) mokiniai, studentai, aukštesnės studijų pakopos studentai ir lydintieji mokytojai, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais;

e) vaikai iki 6 metų;

- f) neįgalūs asmenys ir, jei reikia, juos lydintis asmuo;
- g) asmenys, pateikę dokumentus, įrodančius jų kelionės būtinybę dėl humanitarinių priežasčių, įskaitant skubios medicininės pagalbos gavimą, ir tokią asmenį lydintis asmuo arba asmenys, vykstantys į artimo giminaičio laidotuves arba norintys aplankyti rimtai sergantį artimą giminaitį;
- h) tarptautinių sporto renginių dalyviai ir juos lydintys profesiniai partneriai;
- i) mokslo, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantys asmenys;
- j) susigiminiavusių miestų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviai;
- k) žurnalistai;
- l) tradicinių religinių bendruomenių Bosnijoje ir Hercegovinoje atstovai, lankantys Bosnijos ir Hercegovinos išsivius valstybių narių teritorijoje;
- m) pilietinės visuomenės organizacijų atstovai, kurie vyksta į susitikimus, seminarus, dalyvauja mainų programose arba mokymo kursuose;
- n) vairuotojai, vykstantys tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Bosnijoje ir Hercegovinoje registruotomis transporto priemonėmis;
- o) traukinių, refrižeratorių ir lokomotyvų brigados nariai tarptautiniuose traukiniuose, vykstančiuose į valstybių narių teritoriją;
- p) pensininkai;
- q) laisvųjų profesijų atstovai, dalyvaujantys tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose, organizuojamuose valstybių narių teritorijoje.

7 straipsnis

Prašymo išduoti vizą nagrinėjimo trukmė

1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos priima sprendimą dėl prašymo išduoti vizą per 10 kalendorinių dienų nuo prašymo ir vizai išduoti reikalingų dokumentų gavimo.
2. Atskirais atvejais, t. y. jeigu prašymą reikia nagrinėti išsamiau, sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti pratęstas iki 30 kalendorinių dienų.
3. Skubiais atvejais sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti sutrumpintas iki 3 arba mažiau darbo dienų.

8 straipsnis

Išvykimas, jeigu buvo prarasti arba pavogti dokumentai

Europos Sąjungos ir Bosnijos ir Hercegovinos piliečiai, kurie pametė savo asmens tapatybės dokumentus arba iš kurių šie dokumentai buvo pavogti jiems lankantis Bosnijos ir Hercegovinos arba valstybių narių teritorijoje, gali išvykti iš šios teritorijos be jokios vizos arba kitokio leidimo, pateikdami galiojančius asmens tapatybės dokumentus, suteikiančius teisę kirsti sieną ir išduotus valstybių narių arba Bosnijos ir Hercegovinos diplomatinėjų atstovybių arba konsulinių įstaigų.

9 straipsnis

Vizos pratęsimas išskirtinėmis aplinkybėmis

Bosnijos ir Hercegovinos piliečiams, kurie neturi galimybės išvykti iš valstybių narių teritorijos iki jų vizoje nurodytos datos dėl *force majeure* priežasčių, vizos terminas pratęsiamas nemokamai pagal priimančiosios valstybės teisės aktus laikotarpiui, kurio reikia grįžti į valstybę, kurioje jie gyvena.

10 straipsnis

Diplomatiniai pasai

1. Bosnijos ir Hercegovinos piliečiai, turintys galiojančius diplomatinčius pasus, gali įvažiuoti, išvažiuoti arba vykti tranzitu per valstybių narių teritoriją be vizų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje minimi asmenys gali būti valstybių narių teritorijoje ne ilgiau kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.

11 straipsnis

Teritorinis vizų galiojimas

Atsižvelgiant į nacionalines valstybių narių taisykles ir teisės aktus dėl nacionalinio saugumo ir ES taisykles dėl riboto teritorinio galiojimo vizų, Bosnijos ir Hercegovinos piliečiai gali keliauti valstybių narių teritorijoje tuo pačiu pagrindu kaip ir Europos Sąjungos piliečiai.

12 straipsnis

Jungtinis susitarimo valdymo komitetas

1. Šalys įsteigia Jungtinį ekspertų komitetą (toliau – komitetas), sudarytą iš Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos atstovų. Bendrijai atstovauja Europos Bendrijų Komisija, kuriai padeda valstybių narių ekspertai.
2. Komiteto uždaviniai yra:
  - a) prižiūrėti, kaip įgyvendinamas šis susitarimas;

- b) siūlyti šio susitarimo pataisas arba papildymus;
  - c) spręsti ginčus, kylančius dėl šio susitarimo nuostatų aiškinimo ar taikymo.
3. Komitetas susitinka pagal poreikį vienos iš šalių prašymu bent kartą per metus.
  4. Komitetas nustato savo darbo tvarkos taisykles.

13 straipsnis

Šio susitarimo ryšys su dvišaliais valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimais

1. Nuo įsigaliojimo dienos šio susitarimo nuostatos yra viršesnės už visų dvišalių arba daugiašalių sutarčių ar susitarimų, sudarytų tarp atskirų valstybių narių ir Bosnijos ir Hercegovinos, nuostatas tiek, kiek šių sutarčių ar susitarimų nuostatos apima klausimus, reglamentuojamus šiuo susitarimu.
2. Dvišalių sutarčių ar susitarimų, kuriuos atskiros valstybės narės ir Bosnija ir Hercegovina pasirašė iki 2007 m. sausio 1 d. ir kuriuose numatyta, kad tarnybinius pasus turintys asmenys atleidžiami nuo vizos reikalavimo, nuostatos toliau taikomos 5 metus nuo šio susitarimo įsigaliojimo nepažeidžiant atitinkamų valstybių narių arba Bosnijos ir Hercegovinos teisės denonsuoti arba sustabdyti šiuos dvišalius susitarimus minėtu 5 metų laikotarpiu.

14 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Šį susitarimą šalis ratifikuoja arba tvirtina pagal savo atitinkamas procedūras ir jis įsigalioja kito mėnesio po dienos, kai šalis pranešė viena kitai, kad jos atliko pirmiau minėtas procedūras, pirmąją dieną.
2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, šis susitarimas įsigalioja tik Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimo dėl asmenų readmisijos įsigaliojimo dieną, jeigu ši diena yra vėlesnė už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą datą.
3. Šis susitarimas sudaromas neapibrėžtam laikotarpiui, nebent būtų nutrauktas pagal šio straipsnio 6 dalį.
4. Šis susitarimas gali būti keičiamas raštišku šalių susitarimu. Pakeitimai įsigalioja po to, kai šalis viena kitai praneša, kad jos atliko tam reikalingas vidaus procedūras.
5. Kiekviena šalis gali visiškai arba iš dalies sustabdyti šio susitarimo taikymą viešosios tvarkos, nacionalinio saugumo užtikrinimo arba visuomenės sveikatos apsaugos sumetimais. Apie sprendimą dėl sustabdymo kitai šaliai pranešama ne vėliau kaip likus 48 valandoms iki tokio sprendimo įsigaliojimo. Šio susitarimo taikymą sustabdžiusi šalis iš karto informuoja kitą šalį, jeigu sustabdymo priežastys nustoja galioti.
6. Kiekviena šalis gali nutraukti šį susitarimą raštu pranešdama kitai šaliai. Šis susitarimas netenka galios po 90 dienų nuo tokio pranešimo dienos.

Priimta du tūkstančiai septintų metų rugsėjo aštuonioliką dieną Briuselyje dviem egzemplioriais visomis oficialiosiomis šalių kalbomis; visi tekstai yra autentiški.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunitá Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 Za Evropsku zajednicu
 За Европску заједницу
 Za Europsku zajednicu

За Босна и Херцеговина
 Por Bosnia y Herzegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 For Bosnien-Herzegovina
 Für Bosnien und Herzegowina
 Bosnia ja Hertsegooviina nimel
 Για τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη
 For Bosnia and Herzegovina
 Pour la Bosnie-et-Herzégovine
 Per la Bosnia-Erzegovina
 Bosnijas ir Hercegovinos vardu
 Bosnijas un Hercegovinas vārdā
 Bosznia és Hercegovina részéről
 Ghall-Boznja u Herzegovina
 Voor Bosnië en Herzegovina
 W imieniu Bośni i Hercegowiny
 Pela Bósnia e Herzegovina
 Pentru Bosnia și Herțegovina
 Za Bosnu a Hercegovinu
 Za Bosno in Hercegovino
 Bosnia ja Hertsegovinan puolesta
 För Bosnien och Herzegovina
 Za Bosnu i Hercegovinu
 За Босну и Херцеговину
 Za Bosnu i Hercegovinu

PRIEDAS

SUSITARIMO DĖL VALSTYBIŲ NARIŲ, KURIOS TAIKO NE VISĄ ŠENGENO ACQUIS, PROTOKOLAS

Valstybės narės, kurioms Šengeno *acquis* yra privalomas, tačiau kurios dar neišduoda Šengeno vizų, laukdamos atitinkamo Tarybos sprendimo dėl tokių vizų išdavimo, išduoda nacionalines vizas, kurios galioja tik jų teritorijoje.

Šios valstybės narės gali vienašališkai pripažinti Šengeno vizas ir leidimus gyventi tranzito per jų teritoriją tikslu pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 895/2006/EB.

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 895/2006/EB netaikomas Rumunijai ir Bulgarijai, todėl Europos Komisija pasiūlys panašias nuostatas, kad šios šalys galėtų vienašališkai pripažinti Šengeno vizas ir leidimus gyventi bei kitus panašius dokumentus, išduotus valstybių narių, visapusiškai dar nedalyvaujančių Šengeno erdvėje, vykti tranzitu per jų teritoriją.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL DANIJOS

Šalys pažymi, kad šis susitarimas netaikomas Danijos Karalystės diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms vizų išdavimo tvarkai.

Tokiomis aplinkybėmis pageidautina, kad Danijos ir Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos nedelsdamos sudarytų dvišalį susitarimą dėl trumpalaikių vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo panašiomis sąlygomis, kokios nustatytos Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimu.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL JUNGGINĖS KARALYSTĖS IR AIRIJOS

Šalys pažymi, kad šis susitarimas netaikomas Jungtinės Karalystės ir Airijos teritorijoje.

Tokiomis aplinkybėmis pageidautina, kad Jungtinės Karalystės, Airijos ir Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos sudarytų dvišalius susitarimus dėl vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL ISLANDIJOS IR NORVEGIJOS

Šalys atkreipia dėmesį į glaudžius Europos bendrijos ir Norvegijos bei Islandijos santykius, visų pirma pagal 1999 m. gegužės 18 d. susitarimą dėl šių šalių asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*.

Tokiomis aplinkybėmis pageidautina, kad Norvegijos, Islandijos ir Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos nedelsdamos sudarytų dvišalius susitarimus dėl trumpalaikių vizų išdavimo tvarkos supaprastinimo panašiomis sąlygomis, kokios nustatytos Europos bendrijos ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimu.

BENDRA DEKLARACIJA DĖL ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS IR LICHTENŠTEINO

(*pririnkus*)

Jei Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinimą, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ir prie šio susitarimo pridėti protokolai dėl Lichtenšteino bus įsigalioję tuo metu, kai bus baigtos derybos su Bosnija ir Hercegovina, panaši deklaracija bus taip pat padaryta dėl Šveicarijos ir Lichtenšteino.

EUROPOS BENDRIJOS DEKLARACIJA DĖL VIZOS PRAŠANČIŲ ASMENŲ GALIMYBĖS GAUTI INFORMACIJĄ, TAIP PAT DĖL INFORMACIJOS APIE TRUMPALAIKIŲ VIZŲ IŠDAVIMO TVARKĄ BEI DOKUMENTŲ, REIKALINGŲ TEIKIANT PRAŠYMĄ IŠDUOTI TRUMPALAIKES VIZAS, DERINIMO

Pripažindama skaidrumo vizos prašančių asmenų atžvilgiu svarbą, Europos bendrija primena, kad 2006 m. liepos 19 d. Europos Komisija priėmė teisės akto projektą dėl Bendrųjų konsulinių instrukcijų dėl vizų diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms išdėstymo nauja redakcija, kuriame aptariamos vizos prašančių asmenų patekimo į valstybių narių diplomatinės atstovybes ir konsulines įstaigas sąlygos.

Kalbant apie informaciją, teiktiną vizos prašantiems asmenims, Europos bendrija mano, kad reikėtų imtis atitinkamų priemonių:

- Apskritai vizos prašantiems asmenims pateikti apibendrintą pagrindinę informaciją apie prašymo išduoti vizą pateikimo tvarką bei sąlygas ir jų galiojimą.
- Europos bendrija sudarys minimalių reikalavimų sąrašą, siekiant užtikrinti, kad vizos prašantiems asmenims iš Bosnijos ir Hercegovinos bus pateikta suderinta ir vienoda pagrindinė informacija ir kad iš jų bus reikalaujama pateikti iš esmės tokius pačius patvirtinamuosius dokumentus.

Pirmiau minėta informacija, įskaitant kelionių agentūrų ir kelionių organizavimo paslaugų teikėjų, igaliojų atsižvelgiant į vietos konsulinį bendradarbiavimą, sąrašą, turi būti plačiai paskleista (konsulinių įstaigų informacijos centruose, brošiūrose, internetiniuose tinklapiuose ir kt.).

Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos teikia informaciją apie Šengeno *acquis* numatytas galimybes kiekvienu atskiru atveju supaprastinti trumpalaikių vizų išdavimą.

EUROPOS BENDRIJOS DEKLARACIJA DĖL VIZOS REIKALAVIMO TARNYBINIUS PASUS TURINTIEMS ASMENIMS PERŽIŪRĖJIMO

Dvišalių sutarčių ar susitarimų, kuriuos atskiros valstybės narės ir Bosnija ir Hercegovina pasirašė iki 2007 m. sausio 1 d. ir kuriuose numatyta, kad tarnybinius pasus turintys asmenys atleidžiami nuo vizos reikalavimo, nuostatos toliau taikomos tik 5 metus nuo šio susitarimo įsigaliojimo nepažeidžiant atitinkamų valstybių narių arba Bosnijos ir Hercegovinos teisės denonsuoti arba sustabdyti šiuos dvišalius susitarimus minėtu 5 metų laikotarpiu, todėl Europos bendrija ne vėliau kaip per 4 metus nuo šio susitarimo įsigaliojimo iš naujo įvertins tarnybinius pasus turinčių asmenų padėtį, atsižvelgdama į tai, kad tuo tikslu 14 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka susitarimas gali būti iš dalies pakeistas.

**EUROPOS BENDRIJOS DEKLARACIJA DĖL ŠEIMOS NARIŲ IR BONA FIDE PAREIŠKĖJŲ
PATEIKIAMŲ PRAŠYMŲ NAGRINĖJIMO TVARKOS SUPAPRASTINIMO**

Europos bendrija atkreipia dėmesį į Bosnijos ir Hercegovinos pasiūlymą išplėsti šeimos narių, kuriems turėtų būti taikoma supaprastinta prašymų nagrinėjimo tvarka, sąvoką ir į Bosnijos ir Hercegovinos teikiamą svarbą tokios kategorijos asmenų judėjimo tvarkos supaprastinimui.

Siekiant palengvinti didesnio skaičiaus asmenų, turinčių giminystės ryšių (visų pirma seserų bei brolių ir jų vaikų) su Bosnijos ir Hercegovinos piliečiais, teisėtai gyvenančiais valstybių narių teritorijoje, judumą, Europos bendrija ragina valstybių narių konsulines įstaigas visapusiškai pasinaudoti *acquis communautaire* numatytais galimybėmis šios kategorijos asmenims taikyti supaprastintą vizų išdavimo tvarką, įskaitant, visų pirma, iš pareiškėjų reikalaujamų įrodomųjų dokumentų supaprastinimą, atleidimą nuo prašymų išduoti vizą nagrinėjimo mokesčių ir, tam tikrais atvejais, daugkartinių vizų išdavimą.

Be to, Europos bendrija taip pat ragina valstybių narių konsulines įstaigas visapusiškai pasinaudoti šiomis galimybėmis *bona fide* pareiškėjams taikyti supaprastintą vizų išdavimo tvarką.
